

Jaarverslag 2022 Remonstrantse Gemeente Rotterdam

Algemeen

In het begin van het jaar golden strenge Corona-regels en waren fysieke kerkdiensten in januari niet mogelijk, daarom werden digitale kerkdiensten professioneel opgenomen en uitgezonden via YouTube. In het vroege voorjaar kwamen de versoepelingen, werden fysieke kerkdiensten weer mogelijk en na de zomer was het gemeentelven weer als vanouds. Op Openingszondag na de dienst was er een drukbezochte receptie voor de twee werknemers van het kerkkantoor die na decennia het kerkkantoor op uitstekende wijze bemenst te hebben, met pensioen gingen. Twee weken later vond de zegening van het huwelijk van onze predikant dr. Tjaard Barnard en Marieke van Iterson plaats, te midden van de gemeente, aansluitend was er een feestelijk receptie voor alle gemeenteleden.

Beleid & Toekomst

Sinds enige tijd maakt de kerkenraad geen concrete beleidsplannen meer. Toch zit er natuurlijk wel beleid achter wat er binnen de gemeente plaatsvindt. Concreet zoekt zij naar kwaliteit in de activiteiten die zijn ontplooit. Vernieuwing om de vernieuwing past ons niet, maar de organische ontwikkeling is er wel degelijk. Uitgangspunt is dat de activiteiten de doelstelling van de gemeente versterken, zoals die is neergelegd in de beginselverklaring: De Remonstrantse Broederschap [...] wil God eren en dienen.

Zo is de afgelopen jaren de kwaliteit van de kerkmuziek in de gemeente zeer versterkt door de benoeming van Jos van der Kooy als haar vaste organist. Naast de begeleiding van de diensten versterkt hij ook het muzikale profiel door tijdens de bijzondere openstelling van het kerkgebouw op de zondagmiddagen een professioneel orgelconcert te spelen. Op diezelfde middagen vinden ook vespers plaats, die beogen een laagdrempelige kerkdienst te zijn voor mensen die op dergelijke middagen de kerk bezoeken. Verder houdt Jos van der Kooy muzieklezingen, waarin hij, met voorbeelden op het orgel, achtergronden vertelt over de (geschiedenis) van de (orgel)muziek.

Eenzelfde inzet op kwaliteit is achtergrond van het beleid van de kerkenraad rond kerkdiensten. Zij behoren tot de corebusiness van de gemeente. Door consequent op kwaliteit in te zetten, raken mensen van buiten geboeid door wat er gebeurt. De kerkenraad vindt bevestiging in dit beleid, doordat er regelmatig nieuwe mensen bij de kerkdiensten aanwezig zijn. De kerkdiensten en ook de jaarlijkse oriëntatiecursus hebben geleid tot nieuwe leden en vrienden.

Naast de traditionele activiteiten als de kerkdiensten, pastoraat en kringenwerk die de speerpunten zijn van de gemeente, vinden ook activiteiten plaats die meer aansluiten bij de religieus-humanistische traditie van de gemeente. Vanouds zijn bij de remonstranten evangelie en humanisme met elkaar in gesprek. Niet voor niets behoren de (Rotterdamse) remonstranten tot de eerste en trouwste fans van het bijbels-humanistisch gedachtegoed van Erasmus. Dat betekent dat we zowel voor diegenen die uit orthodoxe hoek naar de vrijzinnigheid overkomen als ook voor de zinzoekers zonder christelijke achtergrond van betekenis willen zijn. Dat krijgt mede gestalte in de kerkdiensten anders, twee op de kansel, het Filmcafé, Stadretraite en Meditatieachtige activiteiten (het Goddelijke in en rondom ons) en Kloosterbezoek. Juist de remonstranten met hun openheid richting cultuur, wetenschap en samenleving kunnen hier een brugfunctie vervullen. Evangelie en Humanisme dus. Daarbij past een open oog en open oor voor allerlei ontwikkelingen op spiritueel gebied in de samenleving. Niet om één en ander klakkeloos over te nemen, wel om te bezien wat verrijkend kan zijn voor onze traditie. Immers elke identiteit is ook altijd weer in beweging, iedere traditie is ook in gesprek met de geest van de tijd.

Daarnaast heeft de kerkenraad besloten dat de communicatie op goed niveau moet zijn. Zo wordt een professioneel kerkblad gemaakt en is de gemeente nadrukkelijk te vinden op haar website en het voor de doelgroep geëigende sociale medium: Facebook. Op het moment waarop dit verslag wordt geschreven kent de gemeente 1600 volgers. Met een goede redactionele mix, inhoudelijk en humoristisch, aangevuld met een doordacht advertentiebeleid, groeit het aantal volgers nog steeds. Dit speerpunt wordt gedragen doordat een van de predikanten daar, in opdracht van de kerkenraad, relatief veel tijd aan besteedt.

Tenslotte: de kerkenraad is zich zeer bewust van de moeilijke positie die de georganiseerde godsdienst in West-Europa heeft. Hij acht niet dienstig, om te denken dat welk beleid dan ook, deze grote sociologische werkelijkheid teniet zou kunnen doen. Dat wil echter niet zeggen dat we pas op de plaats moeten maken. We zijn gemeente op een prachtig plek in Rotterdam waar, mede dankzij Debat Podium Arminius, van alles gebeurt. Echt een plek van bezinning, debat, cultuur, thematisering van maatschappelijke én spirituele vragen. Heel veel Rotterdammers bezoeken om vele redenen deze plek, het is een uitdaging voor onze gemeente om op die prachtige historische plek een eigen geluid te laten horen, een eigen gezicht te tonen in het besef dat zinragen zich prachtig laten verbinden met onze traditie. Graag willen we dat ook met andere remonstrantse gemeentes in de regio samen vormgeven, waarbij wij vanzelfsprekend geïnteresseerd zijn in hoe anderen de toekomst tegemoet treden en hoe zij daarbij al dan niet innovatieve initiatieven nemen waarvan ook wij weer kunnen leren.

Vieren

Kerkdiensten op zondag

De zondagse kerkdiensten trokken niet meer het aantal bezoekers van voor Corona, op gewone zondagen waren er tussen de 55 en 60 bezoekers. Onze kerk streamt diensten nog niet. Er zijn vergevorderde en concrete plannen om dit in 2023 wel te gaan doen.

Vernieuwende kerkdiensten

In december was een kerkdienst 'tussen de stobalen', samen met de Arminianen voorafgaand aan de voorstelling Maria Maria Maria. Daarnaast zijn er in 2022 verschillende kerkdiensten 'twee op de kansel' gehouden waar mensen uit onze gemeente of daarbuiten de overdenking verzorgden tijdens de kerkdienst. Gasten waren o.a. Bob Pluijter die een essay schreef over dankbaarheid, Dorine Cleton die sprak over de taal van dieren. Als pilot was er een kerkdienst waarin de preek was afgestemd op de film die aansluitend aan de dienst door het Filmcafé werd vertoond.

Alternatieve kerkdiensten zijn de vespers op zondagmiddag tijdens Kerk & Museum, deze trokken in 2022 ongeveer 10 -15 mensen. Heel succesvol was het 'Festival of Nine Lessons and Carols', dat tijdens Kerk & Museum in de adventstijd werd gehouden, dit trok ruim vijftig bezoekers.

Een van de predikanten participeert al vele jaren in de wekelijkse Middagpauzediensten die in de Laurenskerk worden gehouden. Dit zijn laagdrempelige diensten die voor een kleine groep mensen in de stad een rustpunt in de week betekenen.

Programma

Vrijwilligers

Met ongeveer 90 vaste vrijwilligers hebben we een actieve kerkgemeenschap

Kerk & Museum

Kerk & Museum is de maandelijkse openstelling van de kerk op een zondagmiddag. Bezoekers kunnen een rondleiding krijgen in ons monumentale kerkgebouw, in de

kerkenraadskamer is een tearoom ingericht waar zelfgebakken appeltaart en koffie & thee worden geserveerd, daarnaast is er een vintagemarkt en een boekenmarkt. Dit alles wordt mogelijk gemaakt door een enthousiaste en actieve groep van vijftientig vrijwilligers. De openstelling wordt afgesloten met een orgelconcert en een vesper. Kerk & Museum trok in 2022 tussen de 100 en 500 bezoekers per keer, 10 -15 mensen komen naar de vesper. In de adventstijd was er een speciale Kerk & Museum in kerstsfeer, de kerk was door vrijwilligers prachtig versierd en de vintagemarkt werd voor deze ene keer een echte kerstmarkt. Samen met allerlei partners is er voor het eerst een kunstveiling tegen armoede 'Art for Rotterdam' georganiseerd voor het goede doel: Fonds Bijzondere Noden Rotterdam. De vesper en het orgelconcert werden gecombineerd tot een 'Festival of Nine Lessons and Carols' een bijzondere viering gebaseerd op een Anglicaanse traditie waarin 9 Bijbelteksten werden gelezen en bijbehorende muziek werd gespeeld en (mee)gezongen. Vijftig mensen kwamen naar deze alternatieve kerkdienst.

Filmcafé

De filmcafés op de dinsdagavond hebben in 2022 goed gedraaid met tussen de 10 en 20 deelnemers per keer. Als pilot zijn er twee filmmatineeën op zondagmiddag georganiseerd, aansluitend aan de kerkdienst. Deze filmmiddagen werden met 20 - 25 deelnemers nog iets beter bezocht dan de filmavonden. Bij de tweede filmmatinee waren preek en film op elkaar afgestemd, dit trok nog wat meer bezoekers.

Muzieklezingen

Jos van der Kooy, onze organist hield in 2022 een aantal muzieklezingen, een combinatie van een lezing over muziek en een orgelconcert. Voor de zomer werden deze op een doordeweekse ochtend georganiseerd, dit trok aanvankelijk weinig bezoekers. Na de zomer is de muzieklezing naar de zaterdagmiddag verplaatst, aansluitend is er een eenvoudige borrel. Het bezoekersaantal is toen behoorlijk toegenomen, er waren meestal rond de 25 bezoekers, waarvan twee derde van buiten kwam.

Erasmus-studiedag

De mede door Rotterdam te organiseren Erasmus-studiedag, gepland in het najaar van 2023, kreeg vorm in 2022.

Maria Maria Maria

De landelijke broederschap had onze kerk gekozen als locatie voor de door hun georganiseerde voorstelling Maria Maria Maria van theatergezelschap De Veenfabriek. Vrijwilligers uit Rotterdam hebben geholpen om dit mede tot een succes te maken.

Gesprekskringen

Honderd zestig van onze leden en vrienden namen in 2022 deel aan een van de gesprekskringen, die door onze twee predikanten geleid worden. Na Corona draaiden de kringen, zeker na de zomer, weer als vanouds. Als pilot is er in het voorjaar van 2022 een onlinebijbelcursus gestart die 25 deelnemers telt.

Oriëntatiekring

De oriëntatiekring trok dit jaar 4 deelnemers, drie zijn vriend geworden, de vierde deelnemer was al vriend van de gemeente.

Bezinning, anders dan zondagse kerkdiensten

Vanwege de Corona maatregelen kon de jaarlijkse stadsretraite in de winter geen doorgang vinden. Gelukkig gingen de Bezinningsdagen later in het voorjaar en het kloosterweekend in het najaar wel door met respectievelijk 25 en 12 deelnemers.

Jongeren

Het college van collectanten is een groep van 13 jongeren tussen de 18 en 30 jaar. Zij collecteren tijdens de kerkdiensten. In een aantal kerkdiensten werden expliciet jonge gezinnen uitgenodigd en was er een teken- en knutseltafel in een hoek van de kerkzaal.

Contactledenwerk

Er is nog contactledenwerk en wat er nog is, loopt goed. Echter de contactleden worden ouder en het contactledenwerk is, in verhouding tot vroeger, zeer beperkt. Er bestaat bij jongere leden ook minder behoefte aan een bezoek van contactleden.

Diaconie

De diaconale taak van de gemeente is belangrijk. De diaconale commissie gaf structurele bijdragen aan Samen 010, aan het initiatief Koken met Overtuiging en aan vele andere activiteiten. De commissie verzorgt drie keer per jaar Tussen Koffie en Lunch op vrijdagochtend, informeel en met inloop voor iedereen. Op 1 mei werd de zogenoemde jaarlijkse Diaconale Actie afgesloten. Aan Oma's van Moldavië en St Vrienden van Maaszicht kon elk € 4000 worden overhandigd. Vanaf het najaar 2022 zijn als doelen voor de Diaconale Actie Stichting ROS en Denis Mukwege Fonds vastgesteld.

Samenwerken

Ook in 2022 werd samengewerkt met de doopsgezinde gemeente. In de zomerperiode wordt er traditioneel wisselend een dienst gehouden in de doopsgezinde en de remonstrantse kerk. Diaconaatzondag in februari wordt samen met de doopsgezinden gevierd. Omdat de doopsgezinden nog slechts drie keer per maand dienst hebben, komen sommige doopsgezinden op de andere zondagen naar onze kerk.

De meeste samenwerking is er met Debat Podium Arminius van wie wij de ruimtes in het kerkgebouw huren. In 2022 is de samenwerking op werkvloerniveau sterk verbeterd door regelmatig werkoverleg.

Oecumene

Onze kerk participeert (al sinds de start hiervan) in de Roze Vieringen die vier middagen per jaar in Rotterdam gehouden worden, oecumenische kerkdiensten speciaal voor de LHBTQ-gemeenschap. In 2022 vond de dienst in onze kerk plaats op 25 september.

De kerk organiseert al meer dan twintig jaar een Oecumenische leerkring. Mensen uit een verscheidenheid van christelijke kerken komen samen om zich aan elkaar te scherpen. De kring wordt geleid door een van onze predikanten en een PKN-predikant.

In Breda organiseert de gemeente samen met de Doopsgezinde gemeente en de Waalse Gemeente regelmatig een Schalm dienst waar, bij toerbeurt, predikanten uit twee gemeenten gezamenlijk voorgaan in een kerkdienst.

In de zomer van 2022 werden er zeven zomerdiensten in de Grote Kerk van Breda gehouden, in drie van deze diensten ging een remonstrants predikant voor.

Communicatie

Het kerkblad is vanwege de Corona-periode frequenter uitgekomen, er waren 10 uitgaven in 2022 in plaats van de gebruikelijke 8. De agenda op de website wordt goed bijgehouden en tot oktober verscheen er tweewekelijks een digitale Nieuwsbrief. Deze laatste is tijdelijk stopgezet vanwege de drukte op het kerkkantoor. Daarnaast is de kerk actief op Facebook

Gebouw

Ons kerkgebouw wordt geëxploiteerd door Stichting Debat Podium Arminius. Wij huren de kantooruimte en op zondagmorgen de kerkzaal, aanvullend kunnen wij ruimtes reserveren voor onze activiteiten. In Breda wordt de kerkzaal in de Lutherse Kerk gehuurd.

Ledenbestand

In 2022 hebben 14 nieuwe vrienden zich bij ons aangesloten, twee vrienden zijn overleden en twee vrienden zijn verhuisd, twee hebben bedankt. Zestien van onze leden zijn overleden, er zijn twee nieuwe leden bijgekomen. In totaal hadden wij op 1 januari 2023 500 leden en vrienden, 272 leden en 228 vrienden.

Dopen, trouwen en rouwen

In 2022 zijn twee kinderen gedoopt en zijn drie huwelijken gezegend.

Negen van onze leden en vrienden hadden een kerkelijke uitvaart, sommige familieleden kiezen niet meer voor een kerkelijk afscheid. Wanneer de predikanten niet voorgaan bij een uitvaart, bezoeken zij deze wel uit pastorale overwegingen

Predikanten

De gemeente heeft twee voltijds predikanten in dienst. Het eerste half jaar van 2022 had de gemeente een stagiair Sjerp v.d. Vaart die de kerkenraad op nieuwe ideeën bracht n.a.v. het Lux project in Den Haag.